

der har Skylden for, at man ikke kunde enes, men Interessenterne ere dog i Virkeligheden ikke Skyld i, at Rigsdagen ikke kunde enes, og det er dem, som Uenigheden kom til at gaa ud over. Naar den jydske Forening for Eksempel, som det jo nærmest gælder, kunde faa sine 240,000 Kroner, antager jeg, at Interessenterne egentlig straks kunne faa Medsættelse i den aarlige Ydelse, thi Reserverfonden er nu 680,000 Kroner, saa der kunde nok deraf faas et Par Hundretusinde til de 240,000, og man var saa i Stand til at betale det hele. Det vilde vel ikke være at svække Reserverfonden for meget, stønt jeg erkender, at man maa være varsom i saa Henseende ikke alene for Interessenternes egen Skyld, men ogsaa fordi der er Statsgaranti. Det er de Bemærkninger, jeg har at gøre for de ældre Interessenters Vedkommende, om hvilke man stadig har betonet, at de have kun haft Fordel af Konverteringen, saa at dem var der derfor slet ingen Grund til at komme til Hjælp.

Hvad de andre to Paragraffer angaar, da synes jeg med Hensyn til § 1, at det nok kunde være begrundet, at der kan udleveres Pantebogsattester for i alt 80 Dre. Der er allerede i den Omstændighed, at en Pantebogsattest er lige dyr for de mindste Husmænd og de største Gaardejere noget ubilligt, forekommer det mig, og Ubilligheden bliver større derved, at der er ministeriel Resolution for, at naar en Mand har flere Matrikelnumre, skal han løse lige saa mange Pantebogsattester, som han har Matrikelnumre. Derved er det endogaa blevet umuligt for nogle Husmænd at kunne gøre Laan i Kreditforeninger, fordi Omkostningerne ved Pantebogsattesten ville blive alt for store. Nu vil man maasse sige: Ja, men Ulejligheden ved Udstedelsen af en Pantebogsattest er lige stor, hvad enten der er Tale om en stor Gaardejer eller en mindre Husmand. Det kan være meget sandt, men man har dog ved Lov af 8de Marts 1856 erkendt over for Brandforsikringsforeningerne, at det var for meget at forlange af en Mand, der gaar over fra en Brandforsikringsforening til en anden, at han skal betale en Pantebogsattest med 3 Kroner 90 Dre, og man har derfor sat Betalingen ned til 80 Dre, ligesom det her er foreslaaet. Det forekommer mig, at der er saa meget mere Grund til at hjælpe lidt paa de ny Interessenter, som de jo dog egentlig indtil Dato have lidt. Det, at Obligationerne indtil nu udstedes til $3\frac{1}{2}$ pCt., har bevirket, at Kursen kun har været godt 90. Naar der saa skal tages $2\frac{1}{2}$ pCt. til Reserver- og Administrationsfond, komme Obligationerne jo ned endogaa under 90

pr. 100. Det er temmelig haarde Vilkaar, under hvilke Laanene foregaa. Jeg siger derfor, at de ny Interessenter kun have haft Tab deraf, thi var man bleven ved de 4 pCt., havde Obligationerne naturligtvis faaet en Kurs omkring 100 ligesom andre Kreditforeningsobligationer, der lyste paa 4 pCt. Jeg synes derfor nok, at der af forskellige Grunde kunde være Anledning til netop at give dem de noget billigere Pantebogsattester. — Hvad § 2 angaar, at Statskassen selv skal lønne sin egen Revisor, forekommer den mig egentlig at være særdeles vel begrundet. Jeg synes, at det er i sin Orden, at en Mand, som Staten selv vælger, skal den ogsaa selv lønne, og derved bliver han ogsaa i det hele stillet mest uafhængig. Det kan jo heller ikke have meget at sige for Staten i det hele med den lille Løn, som der her kan være Tale om. Jeg kan saaledes ikke slette bedre, end at § 2 er vel begrundet, og at der til Grund for § 1 kan anføres vægtige Momenter for at lempe paa de Forhold, som jeg har omtalt sinde Sted. Jeg skal for øvrigt takke den ærede Minister, fordi han har været villig til at stadfæste en Statutforandring i dette Øfteraar om, at der atter kan udstedes 4 pCts. Obligationer. Derved vil man naturligtvis i Fremtiden igen nogenlunde kunne komme over den Kalamitet, som jeg her har nævnt. — Endnu skal jeg kun gøre den Bemærkning, at Foreningerne ifølge sidste Regnskab have 18,565 Interessenter med en udlaant Kapital af 22,972,000 Kroner. Det er et større Interessentantal, end nogen anden Kreditforening i Landet har. Det har i mange Maader været en vanskelig Tid at arbejde i; det er overhovedet ikke saa let med de mange Interessenter. Der er mange Hensyn at tage og deriblandt ogsaa Forbindelsen med Staten, men vi ere til Dato komne nogenlunde heldig over det, og det er mig en Tilfredsstillelse at kunne sige, at den jydske Forening, der er den største, for Tiden arbejder under særdeles rolige Forhold, hvilket vi ogsaa meget kunne takke Repræsentantskabets ærede Formand for, og lad mig tilføje, at den højtærede Indenrigsminister ogsaa selv har vist sig ret velvillig over for Foreningerne i det hele.

B. G. C. Jensen: Den Konvertering, de to Husmandskreditforeninger i 1888 foretog, var en frivillig Foranstaltning, en Foranstaltning, de foretog for at vinde en Fordel derved. Denne Fordel var jo aldeles utvivlsom. Den vilde jo endogaa kunne regnes ud i Hundretusinder, naar man beregnede rigtig, hvor meget den repræsen-